

РУСКИ НОВИНИ

Dr. I. Đ. Višošević, rektor grkt.
sjem. Zagreb g. g.

ЗА РУСИНОХ У ЈУГОСЛАВИЈИ

Видава: Руске Нар. Просв. Друштво
Редактор: Мих. ФИРАК.

Найважнєши висти.

ЗАГРЕБ. МИТРОПОЛИТ О КОНКОРДАТУ

Нови загребски митрополит Др. Степинац дал вијаву, же го велј католици замодљели да им дошлебодзи отримац явни протестни схадаки у ствари конкордату, котри влада не дума већеј пријац. Митрополит Степинац дума, же таки протестни схадаки потребни, бо цали швет вна, чом конкордат препаднул и закочује свою вијаву так: „Двекујем шицким својим вирним за вијаву любви и вирносци за пострадали права цркви и оправдану огорченосц проци тих, котри тоти права гажа, модлјм их да у шицких питанњох цо ше тичу цркви, буду у звјази зос церковну власцу у духу молитви и дисциплини. Теди ше не будземе бац нјакога гушканя, брхнї и мержнї, котра ше давига проци католицкай цркви. Так приготованы вивојеме на остатку шлебоду и ровноправносц Католицкай цркви у Југославији.“

ВИБОР СЕРБСКОПРАВ. ПАТРИЯРХА

будаје 21. фебруара того року. Министер правди звала на тот дајен Вибрателни Сабор до Саборнеј цркви у Београду. У тим сабору мају право учествовац шицки сербски владике шицки православни министри, Предс. Касацијног суда и Главнен Контроли, директори универзитета правосл. Тот сабор вибере лем трох кандидата за патријарха, а спомедзи њих именује Краль једнога за патријарха. Таки је најновији закон сербско-правосл. цркви.

РУМУНСКИ ПРЕМЕНКИ.

Влада Јоги јак несподивано пришла так несподивано пошла. Јога мушел зајаковац, а прецо, ніхто право не зна. То тайна румунскога Двора. Пришла необична влада, котреј на чоле поставени сам румунски патријарх (православни) Мирон Кристеа, а у влади сами бувши председници владох: Миронеску, Татареску, Братијану, Авереску Вайдо Воевод. У целей держави проглашени востни стан. Виберанки, цо ше мали тей яри одбоц, одложени. Влада ма задачу, да знїши шицки странки и да уведзе так звани „корпоративни“ способ владања, дае би наместо странкох пришли представници појединих класох. То би було барз добре; кед бише наисце таки способ владања точно уведол и кед би народ румунски бул за њого приправени одховали. — Даедни новини пишу, же тоти чудни и нагли пременки у Румунскай мају причину у опасносци од большевицох, котри у остатнїх рокох, од кеди Румунска большевицкох привнала у Румунской барв замоџнели.

ГИТЛЕР И АВСТРИЈА.

Тих дњох пришол до Немецкай австриски канцлер (предс. влади, Др. Шушник) и мал зос Гитлером важну догварку. Пишу же Гитлер пита да Др. Шушник приме до австрискай влади представникох гитлеровцох. Веџ будве мац Австроја од Немецкай мир и подпору.

Добродїй руского народа.

Кажди народ у својем змагању за лепшим у својем национално-просвјетним живође ма и мушки мац својих предњакох, великих людзох зос вельку любову гу народу, котрим Бог дал ћисти разум и далеки поглед у будучносц. А осебено једну красну прикмету мају шицки прави народни предњаци, водљове: а то је жертвеносц, готовосц на жертви, на безплатни и вельо раз незахвални труд и жертви за добро свога народа.

Кед народ таких предњакох нема, не може ше розвивац напредок не може обчековац лепшу, щешлјиву будучносц.

Слава Богу и тот наш малки коначок руско-українскога народа у Бачке и Сриме видал по војни даскељо правих народних предњакох, правих людзох любви и жертви за свой народ, а медзи њима за тераз на першем месецу стоји вельки народни добродїй

МИХАЙЛО МУДРИ

парох керестурски.

Вон не лем же бул предњаком у початку народнога пребудзенja по војни, але водзел вон младе нашо народне просвјетне змагање од почетку до шмерци, стал му више на чоле, не лем јак председател нашег „Просвјети“ але и јак перши роботник и перши народни добродїй.

За народни потреби покойни парох Мудри више мал подполне разумене, до народнай роботи више бул медзи першима, а кельо жертви положел вон за свога живота на олтар народнога змагања, то не лјежко почитац, бо не робел вон шицко так, да шицки знају и видза и да го хвала.

ДРУКАРЊА „ПРОСВЈЕТИ“

Коруна шицкога труда и жертвох Покойнога јест наша Друкарња Просвјети у Керестуре. Вон видзел и знал же народне културне змагање нешака не можеје подумац, без арсенала друкованей бешеди — без власней друкарњи. Зато вон својим ћедрим даром од 35000 Д. утемелюје Друкарњу Просвјети, започина збране жертвох у народзе и будуб иже за живота, а баш пред саму јошмару краснији Дом за Друкарњу.

И же нешака свою друкарњу маме, же у њеј виходза наша повекшани новини, же зме могли вијеји цену Рускога Календара так, же је уж давно шицок розпредани, же зме могли такој у першим року видац Коляди, Вертеп и же тераз друкујеме перши руски молитвеник шицко то у першим шоре заслуга покойнога пароха. Свойому милому дзејцу Рускай Просвјети охабел вон иже за живота 50.000 Д. своје осигурацији и тим барз помог Просвјети котра пре куповане Народнога Дому остала без капиталу.

ПО ШМЕРЦИ.

Незабул вельки наш покойни парох Мудри за свой народ за свою Просвјету и у својем тестаменту. Баж Просвјети зробел вон главним својим наслđником. И тераз по виплаџању посмртних трошкох и дарох црквом, придано Просвјети 52.000 Д. у пенјкох и у облигацијом. То остатни посмртни књазовски

дар покойнога нашега Предњака рускому народу. За тот пенјек подијли је Друкарња, да може свою роботу лјежачије кончиц, а остаток остане јак вични фонд о. Михајла Мудрого за издавање добрих књижкох за наш народ.

Вишојиме то пред руски народ, да указајеме ище раз јако зме велькодунога народнога Предњака мали и јак приклад, јак јејаки, хто лем може, треба да живи не лем за себе и за свою фамилију, але и за свой народ, да за народне обице добро роби и жертвује кельо лем може.

Вична слава велькому добродїю о. Михајлу Мудрому. (мф)

Згорела свадба

У Валале Крушево у Герцеговини при Мостару трафело је вельке нешесце, јако у нашој држави ище не було и яке је ридко трафи на шије. Параст Јово Јозич женел својога сина Јоана и зволаје вельку свадбу, котра је отримовала у ище недовершеније нове хиже Јозича. Хижка була на кондегнацију, долу под вельку хижу где була свадба, було шено и слама за статок. Натос у хижи ище не було положени лем привремено за свадбу положени були дески, котри не були ани поприбивани. Вноци запалело је шено долу под хижу и длugo тлјело, а ніхто не осетел. Ајк кед при греди прегорел натос је звалел зос веселима гостима и вони шицки попадали до шена, котре горело, јак да попадали до пеца. Настал страшни крик и йојик, пламен вдерел горе и фришко згорели греди на крову и кров је звалел на людзох, јој горели у шену. Од већеј јак сто гостима згорели на угље 31 особа, медзи њима млади, Јој оцеј, два шестори, а тијк и штврдо дзеци. Млада не була у хижи и остало на животу, але од жалосци јак да зишла з разуму. Дзејец на пол згорени особи одвежени до шпиталију у Мостаре, где двоме такој умарли, а и гевти чежко да остано на животу. Едному на пр. згорели цјалком ноги и брух.

Велька жалосц завладала у целей околности. Шицки думаје же огњу настал од цигарети, котру дахто руцел на дески, а понеже дески не були збити та помедзи њих спадла цигарета на шено та је запалело. Шено мушело длуло тлјец и греди тијк, а мушело је од тога у хижи куриц та чудно, јак ніхто диму не омерковал. Бизовно виновати у тим вино и лута герцеговска шлјовица. Але тот страшни случај је опомена шицким, да је на свадбах не опивају.

Згорели людзе охабели вдовици и широтки дзеци. Зато је такој почало у Герцеговини, особено у Мостару виберац за тих худобних широтох. Др. Мачек одобрио зос американскога фонду 20.000 Д. Народна скupштина дала 10.000 Д. Странна катастрофа виволала вишади вельки жаль и людзе дзечије дајају своје жертви, да тим јој наживоје остали, олегају јх боль и осигурају им будучности

Крижевци.

На вопрос даскеліх вирних, котри ше обрацели на Ординарият питаючи: чи то правда, же Преосвящени Владика написал писмо до Керестура, у котрим поволуб вирних, да себе виберу трох кандидатох, спомен-дзи котрих би мал Владика єдного потвердзіц за керестурскага пароха, Владическа канцелярия одвитуе:

Владика такого писма нікому не писал. Кед дахто з помоцу даякого Видуманого Владикового Писма по валале агитуе и потписи збера, таки чловек гутори неправду и най го ніхто не слуха.

У Церкви Христовей точно одредзене, як ше поставяю паноцове. И сам Владика мушки ше тримац тих церковных законох. Нашо шицки паноцове познаю тоти церковни закони и кажди их ше мушки тримац, бо *кажди при пошвецаню на то пришагнуд.*

Кед у свойо време будзе разписаны конкурс на парохию у Керестуре, кажди священник будзе мац право компетирац, кед виполнел того, цо церковни закони розказую. Кого церковна власц як найспособнейшаго од шицких компетентох выбере, тот и од Бога дастае власц и ласку, да може по Божей волі водзиц поверени му народ.

Добри парохияне най ше велько мадля, да им Бог да такого пароха, котри за іх найодповеднейши. Шицки други ствари спадаю на церковни власцы, котри сам Бог поставил да управлю зос Його св. Церкву, и по котрих Вон сам роби и управя зос свою св. Церкву. Лем кед ше так роби и дзе ше так роби, там у парохії мир и благослов Божи.

Кед парохияне за даєдного паноца кортешую, вони робя проців церковним законом, котри найштрейше забраню агитовац и кортешовац за паноцох. И вони таким паноцом зос кортешацію велько веций чкодза як хасну. За Божого слугу не потребни кортеши. За ньго ше остара сам Бог и вон придзе на тото место, яке му Бог одредзи.

Ч. 7636/1938. Владическа Канцелярия.

Читайце „Руски Новини“!

Руски народ прима Християнску виру.

Гварели зме, же силна Київско-Руска Держава Владимира Велького мала єдну хіббу, а тата була у тим, же руски народ у веckшини бул погански. Поганску виру старих Русинох описали зме у прешлім числу, а нешка розповеме, як пришла до нас шветло вири Христовей, як ю наш народ приял и яке значене мало християнство за стару нашу князовску державу.

У своєй поганской вири не були нашо предки таки тварди, як на приклад стари Греки и Римлян, котри мали баргей виробену и яснішу науку своєї поганской вири и твардо ше ей тримали, чо ше видзи по численых гоненийох християнох у римской держави. Нашо стари предки були мегки, не пищели ше зос своїма поганскими богами, ані им святині не будовали, ім було досц, же признали над собу висшу силу, котра влада шветом и одредзуе долю кожому чловекови, верели у безмертну душу та зато барз легко примали, науку християнску, котра им глашала радосну вистку одкупленя рода людского. То ше гвари, же християнска вира нашла у старих Русинох барз добри обставини, да ше може прияц и розквитнущ.

Ми знаме, же уж пред Владимиrom, за владаня князя Игора и Святослава було у Києве християнє, була и християнка церква

У XIX вику Японска у віше векших звязах зос другими народами. Под тим упливом феудално уредзене свойбі держави Японска пре-менела и японски цар єдним ударом створи капиталистички дружтвени систем. Цар жем племства преглашал за державни добра и зос тим ше держава ошлебодзела ѿ туторства племства. Млада японска индустрія пребегла и стари капиталистички держави. За кратке време японска постала империалистичка и мілітаристичка держава першого ранга.

Млада индустрія створела вельки богатства, алे тоти богатства збили ше лем до даскельек рукох. Два концерни Мицу Гомей Кайша и Мицуил Бичи Кайша цалком владаю зос цалу японску индустрію.

Япан ма нешка 67 мільйони жительох, а Корея 23 мільйони, богатство модерного японского капитала уживаю найвише 2 мільйони Японцох.

Комунизм 1925. року збити, водіове осудзени на вельорочну робию. Постац посланик у Япану кошта бара велько пенёжи, коло 50.000 ёни. На тот способ народни посланицы односно наймоцнейша японска партія у ствари була політичка агентура фирм Miцу и Miцубichi.

Соціялне незадовольство народни маси поцагло до фашистичких организаций Япана. Японски фашизм не прокламуе класно помирене и колаборацию, як німецки и талиянски фашизм, вон захтева експроприацию приватного капитала и соціялізацию привреди. Борба велького капитала и фашизма узихуе ше зос войнами и зос японску експанзію.

Вельки розвой японской индустрії японску державу подзвигнул до велької медаинародней сили. Англія обачела туту нову моц и зос ю опериала проців Русії на Востоку.

У Цариграду вплив Англійцох постал віше векши, так Русія немала ніяки випатрунки же дараз освої Босфор и Дарданели. Русія свой виход на море так гледала и Цихим Океану. Петровградска влада окупірала Амурску покрайну и почала правиц свою драгу на Океан.

и ніхто християном не сперал свою виру визнавац. Перши принесли на Руску виру християнство, тоти вояци Варяги, котри служели у войску руских киевских князіох. Вони були

Св. Владимир.

перши ширите Христовей вири у нашим народзе.

Знаме зос исторії, же 860 року послани були з Цариграду на Русь веций греческих священикох и вони покрещели велько людзох так, же за тих Русинох Християнох бул поставени окреми владика. У єднай дрогварки

Китайско-японски спор.

Поява Русії на Цихим Океану не ишла у рачун ані Японской ані Енглійской. У януару 1902. року направені енгліско-японски уговор.

1903 року Петровградска влада принесла ришнене, же да ше Маджурия стави под руску управу. На то вибокла война медзи Японску и Русию, котра ше звершела з побиду Япона. Мир у Портсмуту Японской признал право хаснованя южних манджурских железніцох и отворела ше драга Япану за експанзію не лем у Маджурию, але и у Монголию и у сам Китай.

1915 року Японска поставела Кіні ультиматум и захтевала да ше Китай стави потполно у зависносці од Токія. Но Япан теди добил лем тоти права, котры до тамац ужывала Немецка у Кіні.

Швітовна война лем ище баргей замоцнела японски вельки капитал. Понеже Япан барз густо населены, мушело ше приступиц лебо висельованю, лебо веckшим упосленю. Пре вельке напредоване индустрії выбрал ше тот други способ. Тераз японска индустрія тунью и роби. Появела ше потреба да ше тата туня роба дакому преда, бо иньшак фабрікі муша стануц зос роботу и мільйони страца хлеб. Велька Кіна вос своїм преко 400 мил. жительством, а котра німа свою индустрію, постала главни піац японской индустрії.

Млади націонални Китай да очува свою младу индустрію, преглашал бойкот японской туней роби. Понеже отримане японского піаца у Кіні за Япан животни вопрос, през чого Япан неминовно вайдзе до нукашніх революций, так Япан премушени Кіну примишиц зос войну силу, да купув японску туню робу.

Нешка японска индустрія водзи войну проців младей китайской индустрії за освяне китайского піаца. Младу китайску индустрію помагаю Англійци и Совети, але попри юх заинтересовані на тим піацу и други держави, так Зединені держави, Французка и други. Найбаргей ту заинтересована Англійска индустрія, котра зачуване своїх тарговских интересох на китайским піацу у Кіні інвестировала на велько мільярди капиталу.

князя Игора з Греками спомина ше, же з Игором була Русь поганска и Русь християнска. И на князовским дворе було велько християнох. Сам Владимир мал мацер Християнку св. княгиню Олгу, за котру наш літописец спомина, же ше покресцела у Цариграду на кральовским дворе и сам цар византийски бул ей за кума.

Сам Владимир пришол на думку, да увядзе у свой держави виру християнску як виру державну а теди, кед свою державу ушорел. Видзел вон, же християнство приноши зос собу просвіту, висшу культуру, дисципліну, закони и же того вира поганска його держави дац не годна. А цо вредзи держава без законох, дисципліни, без просвіти?

То була єдна причина, котра приведла князя Владимира на думку, да покресци цали руски народ. А друга була тата, же ше вон сцел прибліжыц ту Цариграду, котри бул штедок найкультурнейш теди византійской держави, Нови Рим. Византійски царове мали прекрасни богати палати, пиши царски ризи, окружени були з ученима людзми, шицка влада у держави була у їх рукох, (були „самодержци“) розказовали и у церковных стварох — и тата моц и бліщаца культура прицаговала шицких тедишиніх поганских владарох ту себе, шицки сцели буц слични византійским царом и буц з німа у цо бліжшим приятельству.

Давайце своім дзецом добри приклад.

Віховац дзецко же би з цього у житті бул ішорови член дружтвата не лехко. А главна задача родітельох да добре віховоють своїх дзеци. Сцели би то родітель але велью раз не знаю же як.

Цо будземе робиць да нам дзецко гутори правду? Напоминаць го, карац кед пове не правду? Треба дакеди и то, але мало поможе кед вій сами пред нім неправду гуториц. Най дзецко не чує од вас друге крем правди и будзе и воно вше правду гуториц. То вредзи и за други чесноти.

У наших часах барз потребна єдна прикмета чловеку, же би могол добре свой живот ушориц, а то ішпоровносц. И зато учце дзеци ішпоровац, бо ішпоровни чловек и през вельких капиталох свой живот добре ушориц. Але не досц дзецку гуториц о ішпоровносці, а сам не ішпоровац. Най дзецко видзи же и сам робинь цо го учиць. Ішпоровносц ше найлегчайше видзи на пеннежу. Кед можеж одкладай да вше покус маш зашпоровани пеннеж. Зато добре дзеци учиць да и сами знаю так одкладаць. Улож му малу суму на кніжочку, а вои най гу ней вше доклада достани пеннеж, лебо зашпивани на крачун и подобне да ма свой капитал кед ше пристанови. А укладай не гоч дзе и гоч до хторей банкі, але до своїх власних кооперативох.

Прето кожди руски валал треба да ма свою руску касу-кооперативу.

Чом доставаме натху.

Насампредз треба добре запаметац же натху доставаме не прето же зме були слабо облещени, але же зме були барз облещени. Найлепши доказ тата обставина, же звичайно мame натху не теди, кед найтвардейша жима, але кед преходзя часи зос жими на цепло а дакеди и у same лето.

А чом то так? На то лехко одловесц. Кед зме пооблекані до грубих шматох, напо цело ше не може добре випаровац, та е не таке одпорне, а при тим ше и узної. А кед сце узної досц и найменши витрик да достанене натху.

Так надумал и Владимир, да свою державу и свою владу укрини, прикраши и подзвигнє зос византійську християнську виру и просвіту. Але як могуци владар не сцел ше Царгороду понуковац.

О фришко ше трафела барз добра нагода, да Владимир придзе у більші приятельски звязи зос цариградским царским двором. Процы царох Константина и Васіля (двоеме браца и ведно владали) побунаел ше іх воевода Барда Склир и пошол з войском на сам Цариград. У тей нужди царове замодліли руского князя Владимира, котри у тим часу уж сам бул покресцени, лем ше точно незна, „дзе и котрого року“, да им поможе. Владимир віхасновал тату нагоду и явел царом, же в приправени присц им на помоц, але под условиями, же му вони даю свою шестру Анну за жену и пошли му кральовску корону и царски ризи. Царове у нужди пристали и Владирир послал под Цариград 6.000 войска, котре ошлебодзело варош и царох од побуняного іх войводи Барда Скира. Але тэраз ше почали царове оцаговац зос виполненном своей обецунки Владимиру; бо то була за іх велька ганьба, да вони одаваю свою шестру, византійську принцесу, за варварскога (нэхристиянскога и некультурнога) князя. Да их присилуе виполніц тато, цо обецали, князь Владимир вдерел з войском на гречески вароши, цо були на сіверним брегу Чарногорого моря, завжал варош Корсунь лебо Хер-

А друга причина нашей натхи то страх од ней. А при страху нашо цело почне блядніц — значи крев по жилох меней преходзи бо ше жилки зужели.

Велью раз причина натхи и прецепли хижки. На той способ органи за дыхане постаю у цеплих хижкох барз ніжни, осетліви — накеди настане пременка температури кед віддземе вонка лехко ше прехладза. Зато кед віходзиме зос хижки не треба дораз бешедовац, а добре и на нос положиц дацо да воздух не будзе таки жимни кед го удихусем.

Штварта причина натхи — то мокри ноги и то найчастейше. Нога треба да будзе цепло облечена и вше суха. Обуя на жиму треба да будзе дакус вешия як летушня, же би зме пальцы у ципелох могли легко рушац.

А добре знац и то же двої ценки ботоши цеплійши як вдни груби. Кед нам ноги мокри да ше очуваме од натхи добре их париц у хоруцей воді. Вода най будзе така горуца яку хто може витримац.

З правила треба хижки часто луфтирац, бо швижи воздух не лем же прилучуе нашо цело на жиму, але и нечисти воздух зос хижки видува.

ДАЦО О ГНОЮ.

Велі мільйони динари траца ше пре не подполне віхасновані гною. Зос недобрим поступованьом гною траца ше баш гевти елементы, котри су найвецей потребни культурним рошліном. Зато мушиме знац цо ше у нашим гною одбува, док вои ище на громади, а цо вециа кед го вивежеме.

Док гной стої на громади, як знаме, почне у нім врец. А цо то вре? Кед би зме почали од початку и зрозумели розвой єдней травки було бы нам шицко ясне. Тота трава достава за свой живот (росунце) потребни елементы зос жеми и воздуха, а цеплоту и шветло од слунка. Дакле у тей трави ше находити шицко тато цо вона прияла лем у дру-

сонес и цали Крим. Теди царове у страху, же страца свой богати вароши на сіверним брегу Чарногорого моря сполнели свою обецунку, послали свою шестру Анну до Корсуня и ту ше вона зос Владимиром повинчала, а Владимир врацел Греком назад іх вароши и пошол до Києва, да покресци цали руски народ. Так гутори история.

Стари нашо літописи украсили покресцене Владимираво и руского народу зос веліма приповедкамі. Так описали, же гу Владимиру до Києва приходзели місіонаре рижніх вирох и кажди хвалел свою виру. Приходзели Немци и хвалели латински обряд, приходзели Болгаре и хвалели мусліманску виру, Хозаре жидовску, Греки християнську виру у восточним обряду. Владимир не сцел ім лем так вериц, але послал своїх посланикох, да иду по швеце и опатра, чия вира найлепша. Посланником ше найбаржай попаче-ло пиши богослужене у цариградской прекраснай церкви св. Софії и вои пришли та радзели Владимирави, да прими християнську виру у восточним обряду. „Греческа вира — гварели вои мушы буц найлепшина, котру принялі и княгиня Олга, котра була наймудрейша од шицких людзох“. А Владимир, да не мушы ше модліц Греком, напада на варош Корсунь и так присилуе Грекох да му пошли християнских вировичниках а ище и царовну за жену.

Зос таким пріповеданьом сцели нашо літописци дац чим векіне значене покресценю руского народу.

(Далей будзе)

гей форми. И кед придзе час распаданя тай трави, ошлебодзуб ше гевта цеплота и елементы, котри справели тату травку.

У статку, котри приял траву за отримане свойого живота, розпада ше тата трава у пробавних органах, и організм бере себе потребни елементы, а други иду до гною. Кед вежнеме, же у статку храна віхаснована лем за 50% од ей вредносці, будзе нам ясно цо ше у гною збува. У гною ше наставя розпадане далей. Ту ше ошлебодзус преостала цеплота и елементы. Тоти елементы потребни баш рошліном и треба да их даяк зачуваме, бо вои барз фришко ше винаря.

Зато іх нешмеме охабиц, да вои буду сами, але іх мушиме повязац до даякей звязи. А то зробиме так да не допущиме да нам ше гной осуши, але го часто треба полівац. Кед би гноїска у нас були добре ушорени не виплоковало бы ше тельо до жеми потребних елементох. Невідзели би зме так часто по вецих дижджох гноійовку по яркох, котра ше вінірала зос гноіох.

Кед би ше у нас дакус мерковало при вивожованю гною, природ би бул певно веци. Гной, хотри ше вівежке не шме ше охабиц на громаткох (цо ше у нас часто находити) на полю. Гной котри стої на громадки диждж виплокуе и іонии хранліви елементы лем на тати места дзе громадка стої, прецо и видзіме часто на местах жито вельке и желене, а на других мале. Кед гной мушки стац на полю, велью лепше го розруцац ширцом. Утвірдзене же найвекши природ пріноші жем у котрой такай гной заорани кед в вожени. А то зато бо гной ше у жеми далей розпада и не віпари ше, але хранліви елементы буду повязані на дробни часточки жеми одкалі их рошліни годні віхасновац. Природ жеми у котрой гной заорани даскельо дні познейші за половку менши од гевтей жеми у котрой гной такай заорани.

ВІХАСНУЙЦЕ НАГОДУ

и ушпоруйце 10 динари. Хто пошле предплату За „Руски Новини“ до конца фебруара плаці лем 50 дин. Од 1. марта предплата ше плаці цала 60 динари.

В. Юрченко.

ЗОС СОЛОВЕЦЬКОГО ПЕКЛА НА ШЛЁБОДУ.

У пралесох. (2)

Трецого ця нашого путешествия на сплаву пред вечаром збачели зме з лівого боку колібу. А то цо? Чи уж не блізко Луз?

Іще зме ай не розпартрели ситуацию, а зос коліби ше троме хлопи пущели гу рики. Ніч нам не остало, лем на право ту краю, та до леса сцекніц. Так зме зробели, гоч пам барз було чежко з того швидкого и добровікою вінірала.

Вошли зме глібше до леса и натрафели зме на „сухостой“. У тих сіверних блатних лесох ёст местами по пар квадратни кілометри площи, на котрих лес лебо погорел, лебо го тураган-вітор повалял и так гнів. То високи древа поваляни єдно на друге, а з тим воно непреходна препрека, бо го обисц пре мутлянку не мож, а прескочиц тиж не, бо в вельке, а з гунцаву зароснуте. Да гдз дзе згодно, та голем з древа на древо мож прескочиц, але кельораз не доскочіц, та плюс до барі, лебо древо цале випатра, а кед скочиц нальго, а воно як блато згніте, бо уж може веци дзешнатки роки так лежи, та го струшиш зос своім скоком и заш ім лем по пас у мутлянки. Исц сухостой то озда пай-векна мука. Ми би го обніли, ша кед вінадзи

Петровци.

Нащивене Рускей Читальні зос Шиду. 6. т. м. нащивели нас нашо браца зос Шиду. Красни дзень допушцел да таке красне число дочека наших братох на поладні. На три годзін була забава за дзеци и старших, а вечар на осем за других. Интересоване за забаву було вельке як и тераз рок, так же сала була дупком полна. Програм почал зос прывітом п. Загорянски, котри наглашал вельку ролю нашей Просвіти медзи нашим народом, котра лем теди годна вивершиц свою ролю, кед будземе зложни и віше ше тримац ведно. Перше бул давани фалат од И. Франка, нашого писателя, „Свекруха“ (Швекра), На першим месце дораз мушиме наглашиц вельку одважносць шицких дилетантох, а так исто и добри ролі. Не мож було обачин, же ше находза на „людзкей“ бини. Медзи найлепши ролі спадаю роля Гачи С. (Яков), Його справдиви страх пред бабу, шицким ше попачел. Так исто и швекра М. Джуджар, не заостава за горнім; нам ше видзи, же би роля була ище велько лепша да дакус помалши бешедовала. Сена (В. Ждиняк), зос своім дзецком (М. Миклош) пре свою жалосну ролю нагнала шицким присутним слизи на очи. Пиянаго начелника барз добре одбавел Й. Колесар. Други ролі на своім месце. — „Хто ма право“, други фалат котри нам нашо браца указали. Нет сумні да таких дилетантох маю вецей як п. Яким Мудри (Газда), вец би ше могли такмиць и зос велькими позорницами. Його одважносць, велька шміховальска фигура, мушиме признаць, шицких зачудовала. Його жена Mi Parai так исто ше одлікує з вельку одважносцю. Режисер бул п. Загорянски Андри. Видно же мушел уложиць вельки труд на тутору роботу, кед на таке задовольство шицко виведзене.

По забави бул танець и вешелье котре було до пол ноци, а прешило у найлепшим шоре и расположению.

Ми нашим братом барз крашні дзекуєме на их нащивеню, най то не будзе остатній раз!

Троюс.

около вода. За годзину озда зме не прешили ані 50 метери, гоч зме шицки сили покладли.

Од половікі зме уж надумали пойсць на бок, а вец крайом сухостою, та цо було, бо и/ноц надиходзела, а ту зме ноцовац не думали. Кед ше ми рушели, а Рибченкові ше привидзело, же члопека збачел. Ослушковал я, випатрал, нэт ніч. Аж цошка як да конар почал пукат. Ми од страху нагло назад до сухостою и зашли зме досц далёко так, же зме на концу не знали же дзе зме, а гу тому под нами ище векіне блато. Іажели зме го, секірали ше, гнівали. Мне випатрало, же сівер тадзи, а Рибченко твердзел на процівную страну. И розішли зме ше. Кед я добре прімерковал, вон мал право, бо ше у леше лепше знаходзел як я, але я збачел же вон не чув — оглух. Барз ме то заболело. Як же тераз будзе? Ша нам треба як вид так и слух, бо без того ше рушиц не мож, а мой пайташ од страху, же члопека збачел, оглух. На ёдно грубше древо зме поішадали у заклону и одпочивали, так нам и ноц прешила у сухостою. Тей ноци бара жимно було. Бали зме ше же помаржісме, та зме віцас рушели далей. О даяку годзину зме вінши зос сухостою и предлужели зме по ридшим блатним леше. И цо зме далей ішли, лес бул чистейши а мы не сановали ноги. Кед нам ше видзело, же зме ше склоніли, розкладлі зме огень першираз, ограли ше, позаедали и одпочинули, а вец такой далей.

Шид.

Зос Читальні. В недзелю дня 30. януара отримана дзветнаста рочна схадзка Рускей Читальні у Шиду.

Схадзку отворел предсідатель Читальні Андри Загорянски зос красну бешеду, у котрой вінес роботу одбору и успіхи нашей Читальні, як на просвітнім полю у велькім членскім змаганю и велькі зрост финансіяльнай моці нашей Читальні. А так исто велькі прирост новых членох. Тайник Влада Перунски так исто віложел роботу нашей Читальні у котрой вон активно робел. Потым подал звіт касир Читальні Никола Горняк. У мену Надзорнаго Одбору дал звіт Дюра Еделински, же кніжкі препатрели и нашли шицко у шоре.

По тим ше прешило на віберане нового одбору, котре ше звершело у найлепшим шоре.

Вібрани: предсідатель Андри Загорянски, подпредсідатель Габор Торма, тайник Влада Перунски, касир Никола Горняк, одборніцы Мітро Ронташ, Дюра Данчо, Дюра Еделински, Симеон Гача, Кирил Горняк, Андри Когут. У вікшини вібрани старши одбор крем даскельо новых членох, котри ше ище як члени указали у роботи.

В. П.

Міклошевіци.

4 фебруара отримала наша Огњогасна чета свою рочну главну схадзку. Зос звіту главних функціонерах видно же чета оставила свой програму у прешілим року у кождым напряму. Чета прописно облічена и корпоративно участвовала на прославі у Загребу. Ёст надії же нарок будзе мац вецей почесных и помогающих членох.

5. фебруара отримала чета у Просвітним Дому свой бал, на хтори пришли 94 пари. Бал задоволел морално и материально. Госцох послужовали 10 дзівки як друшки.

Бал започал зос вечеру у 8 годзінни. Под час вечери грал Креста красни Українски пісні, а под конец вечери привітал госцох касир друштвени п. учитель Костелник.

Спомнул же міклошевски огњогасци можу буц радосні и поносні, кед ше на їх скромну поволанку позберало таке красне число госцох, же нам тот наш Просвітни Дом

Кед було уж гу вечару, мой пайташ заостава та заостава. Уходзіме до правдивого соловецкого лесу — здрави велькі дрэва, а іншак велька гущава. Ту будземе ноцовац. Огень розложім. Гей, але ширкі розмокли! На сухім месце зме зебе посцелі зос древову скору, а Рибченко ше такой зобува. Помог сом му. Зос чижми блатна крев чурела. Кед пайташ попатрел на свою штрэні два пальцы правей ноги, цо му их чижма начухала, не прегварел ані елову, лем му два слизи почурели. До косчи наглодане и запалене. Подар сом свою юну кошулю и овил му ногу. Цешел сом го як сом знал, але и я сам не бул поцешени: исц не годзен, зохабиц го не мож, дзе ютре будземе, сам Бог зна.

— У души чувствуем, же не дойдземе до ціля, погинеме, дал ми одвіт на мой словы потіхи, з котрима сом и йому и себе дзеку дзвигал.

Далей зме помали рушели без слова.

Ідущи дзень бул горуци. Єсли нас сучногі. Коло поладія зме наішли на сухостой. Обісц не мож, хто зна келько кілометры в широкі, та зме ше рушели просто.

И намучели зме ше. За три годзінны, кед зме прешили пол кілометра. Ідзіка на половікі зме були и я скочел на здраву сосну (ядловец) на тот конец од конарох, та ступам гу кореню, кед одтамат звісі здрави „вуйко“ — велькі медведзед. Попатрел на мене з мішоўмі очми, я зацерпнул, станул и занемел.

премали. — То знак полнай свідомесці Міклошевчаньох, цо нам шицким може служыць на чесць и славу.

Інле раз шицким госцом дзекуєме из красним одзіву зос тварду виру, же ніхто на тутору забаву не пришол пре шине, але прето да поможе добру ствар.

Одбор.

Бачиніци.

Забава Просвіти. Дружтва. На Три Святителі давало Просвіту. Дружтво у Бачиніцах свою вельку забаву. Програма вівіедоліла двараз на тот дзень и то на 2 годзіні пополадню и на 7 годз. вечар. Забава ше давала у карчми нашого ч. газди Дюри Колесара. Пополадню, а особено вечар, сала у карчми була преполна, так же даедни не могли до стаці ані места. По тим ше лем видзи, же наш швіт люби своіо забави и не жалуе ані труд ані трошок, лем да видзи дацо красне, поучне, па и да помогне свойо. Пре таке красне нащивене бул велькі матеріяльни и моралічны успех.

На програму були 2 представи и то: „Хто ма право“, драма з народного животу у трох діях, которую написал п. Осіф Торма, учитель; и „Дургов и зазрак“, франта у єднай дії. По тим ше вівіедли декламованя и шпіваня. —

У представи „Хто ма право“ бавели слідующи особи: Йовген Емеди, Мірон Джуджар, Влада Папуга, Юстина Варіа, Веруна Колошніяй, Данил Папуга, Павла Венчельовски, Рафо Папуга, Петро Кечкеш, Веруна Колошніяй, Маря Горняк, Осіф Джуджар, Йовген Хромиш, Яков Горняк, Якім Папуга, Йовген Сівч, Ксения Папуга, Мірон Канюх, Якім Емеди, Ксения Бучко, Маря Папуга, Меланка Канюх.

У фалату „Дургов и зазрак“ бавели: Влада Папуга, Данил папуга. Хор дзівкох одшпівал у два гласи слідующи пісні: „Дзівче в синях стояло“, „Чече вода чече“, „Ой ходи ла дівчина“, „Не ходи Грицю“ и „Сви пегличи“ — Декламовали: Ксена Сівч, уч. V. кл. пісню „Пісня з роднаго краю“ и Ксена Папуга, уч. V. кл. пісню „Наша Ільча“.

Шицкі точки програму вівіедзены управо прекрашні и з вельким успіхом. Шицкі присутні виражовали свойо велькое задовольство

Вуйко як да видзел, же ше нет до чого лапац, факнул озда од гніву и пошол помали до гущави. Я не першираз шорово прежегіял после тельо роках каторги, а знак св. креста мі дал полегчене, цо сом го у души дораз осетел.

Минуту-два зме стали на дрэве и патрели, же дзе ше „мишка“ склоні, а вец шицким сілами напредок. Чежко не легко зме прегажели сухостой и вошли до младого густого леса. Нараз зме були як у катакомбах. Драпали зме ше, прецісковали, штэрнож рагковали, а кашди час зме ше випихали висні, да направя не страціме. — По трох годзінцах зме вішли на чисте, а пред нами ше указала ричка, лем же вона цекла нам вочи. Треба прейсц, а вода барз жимна и глібока. Преплівац би, то найскорей, але пайташ мі не зна. Ишли ми попри неі до вечара, а згоду не нашли, аж на єдним закруту ше зарнело ёдно звалене дрэво до воді. Ми пошли на висні и пушчали до воді сухі конари, спаднуги дрэва-салфи, а вони ше прегвому у воді становяли. И тельо зме напушчали, док ше нам не видзело же мож прейсц. Прешол я перши и добре прешол, а кед ше тата лавка порушала, (вода добре несла), не роздзелі ци ше под ногами моего пайташа, а вон плюс до воді! Вибулькнул раз... два... Дадавам я му длукіе дрэво, вон не лапац. Скочел сом за нім до воді и як ме влапел, непущел мі руки, а без рукох читач зна, же

и могло ше чуц як гуторя: „То наисце була красна забава. Як лем прекрашне бавели. Таку зме забаву у Бачинцох ище не мали.“ А мали и право, бо шицки научели свойо ролі добре и сигурно, па то им було ище и мало и вони сами на злодних и прикладных местах додавали свойо думки, але так природно и вешто, же представи у найвекшим складу и красоти виведзени. Шептана не требало. Особено доаре бавели двоме, „Дургова и зазрака“ іх вельки способносцы, сцелосць и труд треба похваліц. Свойма франтами розшмеляли шицких.

Исто так крашне и успишно виведзене шпиване наших Руско-Українских письмох и декламаций. По завершеним програмам младеж наставала вешчеле у танцу и шпиваню а старши западли коло столох. При тей нагоди на предложене председателя нашей Просвити п. Й. Планчака да назбераю на „Фонд за будовлю Просвітного Дому“ у Бачинцох. Шицким даровательм П. Д. у Бачинцох и на тим месце найсердечнейше дзекуе!

Вибачел ше на тей забаві и єден красни обачай котрого ше муши спомнуць и похваліць го, а то є, же вельке число пришло на забаву зос других наших валалох. Так зос Шиду пришло коло дваццеро, а дакус меней з Беркасова, Петровцах, Долу и з Миклошевцах. Може их було ище и з других валалох, але у тим вельким множеству не могло ше обачиць так легко. По тим ше видзи як наш швет полюбел свойо руски забави, же их цені и порозумел іх важносць. Тот обичай наисце ше муши похваліць, бо так ше Руснаци зос шицких валалох буду упознаваць, збліжваць, подпомагаць, а з тим моцнуць. Так треба и надалей робіц!

Дилетантох учел и уважбал, а исто так и шпиваня уважбал наш руски учитель п. К. Бесермині.

Присутні.

Нова церковна хижка. Церква у Бачинцох купела юну хижку, веднак зос вельку заграду, за 20.000 динари од чеснога газди Дюри Джуні, котри одсёлі до Митровиці. Хижка ше находзі на главнай уліці и такой о бок нашей парохії. Сам Просвяці Владіка препоручел и дозволел да Церква купи ту хижку. Хижка віше добре послужи, бо ше будзе хасноваць або за квартелі, або за даяки другі цілі котри ше укажу найзгоднейши.

Бачинчань.

пліваць не мож. З чежку муку зме дошли до брега.

Требало ми го добре вилац, але радосць, же зме обидвоме живи, омегчала строгосць. Убегли зме до леса и бежали длуго да ше зогребме. Кед там, а ми збачели припілени древа, нови пняки, окресані салфи, а то знак, же ту дзешка людзе жию. Ишіли зме швидко, як ше уж да по блаце по колена, але людзох, лябо хижкі — ані блізко.

На трираз зме одпочивали, бо Рибчекова нога була боляца, але уж и ноц доходзела, а ми ище у тим истим лесовим блаце, цо ше од рички започало. Модлел сом го, наганял, помогал му, да лем до сухого дойдзeme, та там будземе ноцовац. Прешлі зме ище якошкі дас сто крохай, а там ше нам укаже коліба. Ми просто гу ней. Дзешка нас и страх прешол. Була празна. Порозпатрали зме ше на шицки бокі, а вец зме ше насељви, як до родней хижкі. Радосць не було конца.

У коліби було по колена сухого шена, та зме ше там позблекали, шматы повікруцівали, закушели декус и полегали. Заспали зме твардим сном.

(слідує)

Т.

ЗОС „ПРОСВІТИ“

Явяме же Руски Календари шицки предани. — Просвіта их вецей нема.

Руски Керестур.

Стараане за худобных. И того року Одбор за помагане худобных у валале окончел свою роботу як найлепше могол а успих ту виношіме. Члени того барз важнаго одбору су: Предс. о. Михайло Фирак, Петро Шимко касир, Олеар Михал, Монар Денчи, Канюх Янко, Гербут Дюра, Гербут Данил, Будински Осиф, Чизмар Евген, Сабадаш Денчи, Такач Михал, Чизмар Яков, Гарди Янко.

Вибераано: Жита 22.14 мет., кукурицы 28.25 мет., кромплі 365 кили, пасулі 90 кили, сланіни.

У пенежу даровали (приношіме лем тих цо дировали од 10 Д. на вецей): Фишер Йозефіна 60 дин, Солонар Елена апатакарка 100 Д., Ковач Михал уч. 10 Д., Дудаш Дюра уч. 12 Д., Папуга Дюра 20 Д., Стоядинович ветеринар 20 Д., Папуга Владо 10 Д., Малацко Штефан 10 Д., Полівка Михал уч. 20 Д., Салак Митро 10 Д., Шанта Маря 10 Д., Вайс Самуэл 10 Д., Арт Кароль 10 Д., Колб Матей 10 Д., Др. Шварц 20 Д., Гербіт Евген адвокат 50 Д., о. С. Киш 20 Д., Рац Осиф 400 Д., Червени Криж 200 Д., Сивч Ілько 70 Д., Гайдук Якім 40 Д., Канюх Які 10 Д., Малацко Дюра 70 Д., Гербут Веруна 500 Д., Колоснія Дюра 10 Д., Штайнер Йовген 40 д., Бучко данил 10 д., Джуджар Микола даровал у вредносцы од 40 д., Манойло Д. учитель у вредносцы 40 д., Канюх Леона 60 д., Павлович Мирон качмар 20 д., Папуга Микола месар 10 д., Др. Леві Ісидор 10 д.

Назберани пенеж 1845 Д., за предану кукурицу 2.350·80 Д.. ведно 4195·80 динари.

Видато за штати и обуй 3.301 Д., так же остало ище 894·80 дин. за тот пенеж цо остал нікупи ше за Вельку Ноц.

40 дзеци зме облекли, а добиваю муки по 8 кили мешачно 36 особи.

Шицким даровательм Одбор сердечно дзекуе, Бог най шицким заплаци.

Шимко Петро касир.

Зос Читальні. В недзелю 13-го т. м. пополадню на 4 и вечар на пол 8-ей давала коцурска Просвіта у народним Доме красни фильмски програм, цо є у прешлым числу друковані. Особено ше попачел поучно-забавни фильм „Рін-тін-тін“, у котрим зме видзели, яку прислугу може указаць чловеку виучени фаркаши-пес, котри у тим філму одбавел главну ролю — ролю пріпітоменного фаркаша. — На жаль того дня пре танец по карчмох, нащывне було стредньо — слабо.

Віклад. Замітни бул віклад на Три Святителі вечар у народним Доме за жени, цо го отримала п. учителька Г. Тимкова „О кухні и рецептох“, котре було націвіре як анієдно до тераз. Велька сала Дому була цесна. О истей темі на молбу численых слухачкох отрима ше віклад заш и на соботу 19-го т. м. вечар од седем годзін далей, лем слухачки най не забуду однесць зос собу клайбас и теку, да себе потребне назнача.

В недзелю вечар отрима директор школи п. Дудаш Д. віклад о школі.

БУНЕВЦІ И СТВАРАНС ЮГОСЛАВІЙ.

„Самоуправа“ од 8 фебруара 1938 року пренесла зос „Невена“ буневакіх новинох, котры виходзя у Суботиці, статю о ролі Буневцах у ствараню Югославії.

У тей статі споміна ше записник резолуція, котру принесли Буневци у своіх валалох у Войводині 16 януара 1919 року а котра так глаши:

„Шокци и Буневци Бачкей, Баната и Барані виявлюю свою неприміну волю, да зос своїма другими славянами братами Сербами,

Хорватами, и Русинами, котри бываю у южных граніцох бывшої Угорщини, у граніцох, котри означена антантова войска, войду до составу Краљовства Сербох, Хорватох и Словенцох под национальну династію Карадъордевича.

Тоту свою одлуку наглашали зме поново и торжествено на Велькай народнай скupштини од 25 новембра 1918 року, кед зме виповедли ведно зос братами Сербами, Хорватами. Словенцами и Русинами у мену народа Бачкей, Баната и Барані своїо одиціпене од Будимпешти и угорской влади и свою одлуку да ше злучиме зос Краљовину Сербію односно зос державу Сербох. Хорватох и Словенцох.

Ми же у мену велького начела самоодредзеня обращаме одлучуючим фактам на світским конгресу мира зос молбу, да и народу признаю право на шлебоду, на мирну и інтензивну роботу на полю цивілізації и культури у чим зме до тэраз под владу мадярску були спутані, пре цо зме були гонені.

Як видзиме у важним чаше 1919 року у своій резолуції нашо браца Буневци и на нас ше здогадали.

Цешиме ше зос тим, бо вони нашо бліски браца по креви, а бліски су нам по вири и по веліх народных обычайох.

Требало би да настоіме, да з німа будзяме у бліших культурных вязох, як зме до тэраз були.

(МТ.)

Непристойни напад Поляка на нашого Митрополита. У варшавскім парламенту польски посланик Войцеховски нападнул на митрополита графа Яндрия Шептицкого, же вон водзи проципольську политику, же погажел пришагу польской держави и же помага большевико! — Цали українски народ барз нагорнані пре таки безобразни напади на Митрополита, котрого цали наш народ, дзе вон лем жиб, високо почитує. Зато ше в недзелю 6. фебруара тисячи и тисячи нашого народу у Львове зобрали коло владической церкви св. Юра и палати Митрополита, да му виявя свою вирносць и поштоване, по єдней делегації зложеней од наших народных преднякох. Митрополит виявел, же тот Войцеховски зробел му найвекіше одликоване, бо напади, обращени на цали українски народ, упущени на ньго. А то за митрополита лем слава и радосць, же може примац удари вон, паместо свойого народа.

Мусоліни готови такой поцагнуць таліянских добровольцах зос Еспанії, лем кед би Англія признала Абесінию Італії. Теди би Мусоліни виявел, же за Еспанию большевицка опасносць не постоі. Так о тим піну англійски новини, котри жадаю, да ше Англія и Італія до баржей прибліжка и зложа.

Вельо кандидатах ше явело за болгарски вибранки, цо буду о даскельо дні. У кождым срезу ест по 10 кандидатах, а будзе выбрані лем єден. Кед би у шицким владало у швеце таке „благостане“ як у тих кандидацийох!

Сцекнул до Італії большевицки посланик у Букурешту Бутенко (Жид цо взал себе українске презвиско), за котрого думали, же го большевици дали забиць. Баш зос страху пред своїма власними пайтанама большевицкими сцекнул тот хитри Жид аж до Риму, да го Мусолінійова поліція чува пред агентами

Сталіна, котри забиваю без пардону кожного, хто постане Сталіну сумніви, як цо постал и тот Жидрак.

У Польской 3 милиони школьніх дэцох не ходзі до школы. Неписменосц (аналфабетизм) у Польской рошне, наместо да ше зменшуе. И Польска ше воля „культурна“ держава и сце буц у моци ровна Англій и Немецкай!

Далей помагаю еспанских большевікох Французка и Москва, посылаю кажды дзень до Барселони „добраўльцах“, бомбардери и муниципо. Ипак большевіци ище не паздаваю виграц у Еспанії, гоч под ёх власцу нахадзіше шыцкого штварціна Еспанії.

У Китаю по даскеах тижнях „мира“ на фронтох почали Японцы нову офензіву процы варошу Ганкав. Японцы явяю, же ёх офензіва напредуб, а Китайцы, же им пошло за руку становіц японску навалу а на дасдних местах и назад их руциц.

Похорел ше на удар шерца недавни председник румунскай влады Гора и нагло одпутовал зос жену аж до Швайцарскай на лічені. Ма го и пре цо шерцо боліц, кед щера был предс. влады, а тераз — ніч.

Добра тарговина. За 3 и пол міліярды діціарі предала Сіверна Америка рижним державам лем у ўднім мешацу януару того року. Найвецей того оружя купели европскі державы.

У Австрыі ше пременела влада и то по волі немецкаго диктатора Гітлера. Гітлер вимагал од австрийскаго канцлера Дра Шушника, да до свой влады прими трох миністров гітлеровцах. Шушник попущел на тельо, же прия двох и то министра чукашніх и вонкашніх ділох и видал амністію (опросцене кары) шыцкім политичным кривцом. То зробено прето, да ше числені гітлеровцы, цо шедза у австрийских гаречтох пушча на шлебоду. Другі державы барз незадовольны, особено Французка, же ше Гітлер на тельо міша до политики Австрыі, котра ипак самостойна держава и така сце и мухи остац. Медзі другіма видзе на шлебоду и бувши миністэр Ринтлен, цо ше бул побунел процы влады а и тогі, цо забили канцлера Долфуса и давігли у Австрыі домашню войну 1932. року.

З НАШЕЙ ДЕРЖАВІ.

У БЕОГРАДУ почали засяданія Народнай Скупштіны. Розправя ше о државных прияткох и видаткох, то вст о буджету, але шыцкі посланіцы найвецей бешедую о хорватскім питанію и о порозуменію Дра Мачека зос београдску (сербску) Удружену опозіцію. Даёдні нападаю на владу, же в премежка зос Хорватамі, а другі заш беру влады за зле, же до нешкі не направела у тим найважнейшым питанію шора.

У ШИБЕНИКУ сцел тримац политичну схадзку познати Льотич, котри стой на чоле политичнай групі „Збор“ и котри би сцел да ше Югославія упатри у фашистичну Італию и да у нас будзе так звана „національна диктатура“. Процы Льотича настали у Шибенику демонстраціі у котрих бул забіти млады Хорват Беламарич, вецей поліцайох були ранены. Сам Льотич мушел под охрану поліції сцекнул зос Шибенику. Мал ище тримац схадзку у Спліту, але по таким прыватаню у Шибенику не мал дзеки исц ише до Спліту и пошол ровно назад до Београду.

„Рускі Новіны“ ізвлаве сваке суботе.

ВІСТАВА АВТОМОБІЛЮХ будзе од 5. до 15. марта у Земуну. Віложены буде найновіши модели (фурми) и найновіших марки автомобілох зос целаго швeta. Мож будзе пойсц опатриц на пол карти.

Вода спод жемі вибила у валале Голубінцы. Од воді звалело ше до тераз 60 хижі, а под водом находит ше 2.000 ютра жемі. Одкаль тата вода приходзі ище не разашнето.

Вигнали в гімназіі 12 школьніх пра слабе учнів и недобре владае у Смедереву. Шыцкіх школьніх пра слабе учнів и недобре владае у Смедереву. Шыцкіх школьніх пра слабе учнів и недобре владае у Смедереву.

Медзі нашіма Немцамі настал политичны спор медзі посланіком Дром Крафтом и Дром Мозером. Спор настал пра газдовски немецкі организаціі, котры були под впливом Крофта. Др. Мозер оскаржел Дра Крафта пра кояки неправілносці. Випатра же ше Немцы годні и политично подзеліц на два страшки. Др. Крафт уж ше дагваря зос предняком гітлеровткай струї Дром Авендером зос Панчева. Тото щилкане не може Немцом на добра висц.

КРАТКО: ЧЕСНИ ЧЛОВЕК. При Вараждину нашол ёден худобны паразіт ташку ёднога тарговца и у ней 75.000 д. Чловек тайкі придал ташку тарговцу, а тот дал паразіту за награду же бул такі чесны 10.000. — 50.000 д. достала Любляна од влады за помоц худобним в жіме. — СКОРО ТРИ МІЛІЯРДИ дужна Югославія Французкай. У тей сумі и длуствство предвоній Сербії.

В шелі ячина

КНІЖКИ ЦО САМИ БУДУ БЕШЕДОВАЦ.

У Лондону ше зложело ёдан дружтво зос капиталом од міліон и пол фунты стерлингох, котре сце выдавац такі кніжкі, цо самі бешедую. — Перши ше пробі удали, а тераз ше уж тата дружтво стара лем о дозволу, да такі кніжкі выдавац.

„Кніжкі, цо самі бешедую“ буду виробені як звуково філми, Слова пісателя лябо читача буду на ёднай філімскай пантлікі написані, а препуштовац ше буду през сличні апарат як терашні радио. На тот способ кажди власнік такей кніжкі не будзе мушыц очи трапіц, лем шелнуц удобно и слухац.

Совисц не да міра. У валале Мацоковичі при Перемішлю прывел ше поліцій сам Домінік Дратва и признал же у юлу прешлого року окраднул жыда тарговца Шелму Кноля. Зос тым признаньем сцел уміриц своюю совисц, цо му небада міра. — У Немецкай віше меней жыдох У варошу Леверн було пред даскелем рокамі и вецей тисячи Жидох и мали свою сінагогу. Тераз уж шыцка тарговина у немецкіх рукох а и сінагогу Немцы купели.

МОСТ НАД НІЯГАРУ, найвекшим водападом на швееце, розбили лядово криги и однесли, як да не бул справени од грубого и чежкого жалеза, але од паперу. Чкода коло міліён долари. Але Американцы ше готую правіц другі мост. — КРАТША ШІРКА за ёден цм. будзе од 1. марта у Немецкай. Треба и ни тым шпоровац розказал Гітлер. — ПЛОДНА УКРАЇНА. Явяю большев. новіні, же ше у прешлым року на Україні родзело міліён и 130.000 дзеци, за 40 проц. вецей як 1936. року. Лем цо чека тогі дзеци у большевіцкай неволі? — ШЕЙСЦ НОВИ ЗУБІ виросяло найстаршому чловекові у Югославії Бахтияру Кожану зос Ліпляна у Сербії, котри ма 132 рокі. Ёдна вдерена Амеріканка сцела ше за того дідка одац лем зато, да постане „славна“ як жена найстаршаго чловека у Югославії. — Француви вимераю 1650. року на од 100 жительох у Европі 20 були Французи, а тераз од 100 европейцох лем 8 Французи. ОШАЛЕЛ СЛОН и то найвекши у Европі по мену Боа, цо бул у жвіринцу и Минхену. Бул 100 метери чежкі. Тих дньох „Боа“ ошалея та почал древа з кореньем вінімац. Мушели го заштреліц. — НОВИМ немецкім миністром вонкашніх ділох постал фон Рібентроп, а длугоочні миністер фон Нойрат положени до пензії.

Мудросц живота

ЧЛОВЕКОВА ДОЛЯ

Чловек найзадоволнейши теды, кед відзі сеbe такім, які: би сцел буц.

Жаль за младосці то оплаковане са-мога седе.

По твоім церпеню, познам це, чловече. Не дай, да жаль з тобу завлада, гонь го од седе, але не з віном, лесі з воду, з чистым воздухом, зос служком и з роботу.

Жаль и боль и смуток не задавя ше у вінч, вони ше баш у нім уча півац. Зато ше ти кожды дзень կупай у цеплі шиліх і чистых франтох. Но хто віше поважни и строги тот на терху и себе и дружим.

На смертельней посцелі два міли ока швица лепше як шыцки служка.

Плач новородзенага дзецка то перша таго молітва.

Страшни то живот, кед ше чловек ліжши тайц и поніжовац пред дружіма лем зато, даміх вони меней чкодза, место да плювнє и пойдзе од ніх.

Кед чловек длужши час жис медзі та-кима лібзі, дзе вон не шле щиро віявіц хто вон и цо, вон ше на остатку цалком преліні. А то найгорша шацері.

Барз жалосно, кед чловек родзени да жис за дружіх, не може жиц ані за себе ані за дружіх.

Найвекшіе нещесце гледац лібов, а найсці жергнло.

Весели куцікі.

На судае. За цо ви шедзели скорей у гарешту? За віру. — Як за віру? — Так, модлім пана судию, бо сом верел, же ме при крадежі не влапя.

И ви такі стари та ше не ганьбице краднүц. — А кеды же сом могол краднүц? Кед сом бул мали та шыцки гуторели: Пале таке мале, а уж краднє, а тераз ви зан...

* * *

Жид на войни. Поведз мі Ицик, цо ти робел на войни? — Як то цо? Робел сом то то, цо и шыцки другі: Я забивал и мне забивали...

* * *

Стара кура. По чим познац, стару куру? — Пó зубох. — Ша кура зуби нема, — Кура нема, але мам я!

* * *

Хлеб за хлеб. Куме, гваря, же ви барз праведни. — То ше зна. Я ше трамам тога: Хлеб за хлеб. — Вец добре. Як же мі ві заплаціце за то цо ме ваш пес укушел за ногу. — Дам право вам, да такой мойого иса можеце укушиц за ногу.

* * *

У школі. Якого роду мено міша? — Мужеского? — А чом? — Бо ма баюсу!

ЗОС АДМИНІСТРАЦІЇ „Р. НОВІНОХ“

Отворели віле окремні Чек за Рускі Новіні число чеку 59-356. Чеки розпослати уж до шыцких наших валалох, дзе нет повереникох. Дзе ёст повереник кожди може лябо поверенику зацлациц, лябо питац од ньюго чек и послац пенеж. Повереници су: у Коцуре: Сандерак Мафтей; у Дюрдьове Балог Андри; у Бачинцох Планчак Йовіен; у Шиду Мікловіш Владо; у Міклошевцох Дудаш Ефрем; у Петровцох Надь Мітро.

Хто посила пенеж на чеку най віе навіачи, за цо тогі пенежи посила. Особено кед зос сумі не можнац чи пенеж за предплату чи дацо инше.

ГАЛО! ПОЗОР!

Добри Бицикли

Шивачи Машини

и составни фалати по найтуншай цені мож дастац лем у

ПАП СЛАВКА

РУСКИ КЕРЕСТУР